

Fundusze Europejskie

Podniesienie kompetencji pracowników i pracowniczek Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska oraz higieny radiacyjnej - FERS.01.13-IP.07-0005/24

Zadania 1 (etap 1.1). Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody - Nadzór nad produkcją wody w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie

System jakości badań wody – zmiany w świetle nowej ustawy

**Departament Bezpieczeństwa Zdrowotnego Człowieka w Środowisku
Główny Inspektorat Sanitarny**

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PLAN PREZENTACJI

- Regulacje dot. badań jakości wody
- Ewidencja laboratoriów prowadzona przez GIS
- Sprawozdania z badań jakości wody
- Wdrożenie w SEPIS
- Krajowe laboratoria referencyjne

Podstawa prawna

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw - Art. 2 - wprowadza zmiany w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- W ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, po rozdziale 3, dodane zostały rozdziały 3a–3d - **Rozdział 3a: System jakości badań wody** (artykuły od 37aa do 37an)
- Badania wody do spożycia oraz badania wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli – realizują laboratoria posiadające akredytacje Polskiego Centrum Akredytacji albo innej jednostki akredytacyjnej z państw członkowskich Unii Europejskiej na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025 na wykonywanie badań jakości wody.

Dlaczego wprowadzono obowiązek akredytacji laboratoriów badających wodę?

- Decyzja o wprowadzeniu obowiązku akredytacji badań wody - zapewnienie jednolitej, wysokiej jakości i wiarygodności wyników w całym kraju (akredytacja wg normy PN-EN ISO/IEC 17025) zgodnie z uznanymi standardami międzynarodowymi
- Wiarygodność i porównywalność wyników – uznawane w całej UE
- Ochrona zdrowia publicznego – decyzje oparte na rzetelnych danych
- Dyrektywa 2020/2184 – konieczność zapewnienia wiarygodnych i porównywalnych wyników badań
- Transparentność i nadzór – możliwość audytu i kontroli jakości

Zakres akredytacji laboratoriów

Woda do spożycia - badania wykonywane:

- metodami referencyjnymi lub metodami zwalidowanymi (określonymi w akcie wykonawczym do art. 13 ustawy o zaopatrzeniu w wodę)
- metodami alternatywnymi dopuszczonymi zgodnie z art. 37ae projektu ustawy
- w przypadku nowych parametrów – na podstawie opisanych procedur badawczych

Woda w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli
– badania wykonywane:

- metodami określonymi w rozporządzeniu MZ w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli

Pobór próbek wody do badań - wymóg

Laboratoria zapewniają:

- Próbki pobierają uprawnieni próbkobiorcy
  - Zgodnie z właściwymi, akredytowanymi metodami
  - Metody muszą być reprezentatywne dla badanych parametrów
-
- **Termin:** przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy próbki wody do badań laboratoryjnych mogą być pobierane przez próbkobiorców posiadających uprawnienia w tym zakresie uzyskane na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 23 projektu)

Sprawozdania z badania - wymóg

Laboratoria mają obowiązek sporządzania cząstkowych lub całościowych sprawozdań z badań jakości wody do spożycia

całościowe

- wszystkie oznaczenia w ramach 1 zlecenia
- po zakończeniu i uzyskaniu wyników

cząstkowe (niezgodność wartości parametrycznej)

- mikrobiologicznego
- chemicznego
- radiologicznego
- parametru ustalonego na podstawie oceny ryzyka

Przekazywania sprawozdań przez laboratoria

Elementy sprawozdania z badania wody

- numer wpisu do ewidencji laboratoriów prowadzanej przez GIS
- wskazanie imienia i nazwiska osoby upoważnionej do pobrania próbki wody do badań wody oraz, jeżeli dotyczy – metody, zgodnie z którą pobrano tę próbkę
- wskazanie imienia i nazwiska osoby autoryzującej sprawozdanie z badań wody
- wskazanie punktu, z którego pobrano próbkę wody do badań wody
- granicę oznaczalności metody dla parametrów chemicznych i wskaźnikowych
- granicę wykrywalności metody dla parametrów mikrobiologicznych
- sprawozdanie z badań wody nie zawiera innych danych osobowych niż dane osobowe określone w ustawie tj. imiona i nazwiska: podmiotu prowadzącego laboratorium, do reprezentowania laboratorium, przekazywania sprawozdania

Ewidencja laboratoriów badających wodę

- GIS prowadzi ewidencję laboratoriów uprawnionych do badania wody
- Każde laboratorium wykonujące badania jakości wody **musi być zgłoszone do ewidencji**
- **Wpis do ewidencji jest warunkiem** legalnego prowadzenia badań wody
- W ewidencji gromadzone są dane identyfikacyjne laboratorium, zakres badań oraz informacje o akredytacji i kompetencjach

Termin na zgłoszenie:

1. **Laboratoria spełniające wymagania już w dniu wejścia ustawy (akredytacja)** mają 3 miesiące na zgłoszenie do ewidencji. Jeśli nie zgłoszą się w terminie → **nie mogą wykonywać badań** do czasu przyjęcia zgłoszenia
2. **Laboratoria z udokumentowanym systemem jakości** - mogą prowadzić badania:
  - **wody do spożycia** – przez **4 lata**
  - **wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnych** – przez **4 lata**

Warunek: **coroczne zatwierdzenie** przez PIS systemu jakości zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Wymagania dla laboratoriów PLS – art. 37 aa ust. 1

Akredytacja:

- Posiadanie akredytacji **PCA** lub równoważnej jednostki z UE, zgodnej z normą **PN-EN ISO/IEC 17025**
- Zakres akredytacji:
  - a) badania jakości wody do spożycia – metodami referencyjnymi, alternatywnymi (dopuszczonymi) lub zwalidowanymi
  - b) badania jakości wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli – zgodnie z przepisami Prawa wodnego
- Pobieranie próbek - muszą być pobierane przez próbkobiorców stosujących akredytowane metody reprezentatywne dla badanych parametrów
- Sprawozdania z badań - laboratoria przygotowują **częstkowe lub całościowe sprawozdania** z badań jakości wody do spożycia
- Zgłoszone do ewidencji laboratoriów badających wodę

GIS – ewidencja laboratoriów – zakres danych

1. **Dane podmiotu prowadzącego** - nazwa/imię i nazwisko adres siedziby/zamieszkania
2. **Osoby reprezentujące podmiot** - imię i nazwisko, telefon, e-mail
3. **Identyfikatory rejestrowe** - numer KRS lub CEIDG (jeśli dotyczy); NIP (jeśli dotyczy)
4. **Dane laboratorium** - adres, telefon, e-mail
5. **Osoby reprezentujące laboratorium** - imię i nazwisko, telefon, e-mail
6. **Zakres badań wody**
7. **Certyfikat akredytacji** - aktualny certyfikat + zakres akredytacji
8. **Udział w badaniach biegłości** - wyniki oceny; w razie braku – badania międzylaboratoryjne (max 2 lata wstecz)
9. **Osoby przekazujące sprawozdania z badań** - imię i nazwisko; telefon, e-mail
10. **Numer wpisu do ewidencji**

Formy zgłoszenia do ewidencji i zgłaszanie zmian

- podmiot prowadzący laboratorium wykonujące badania wody, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, albo na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym
- do zgłoszenia dołącza się uwierzytelnioną kopię albo cyfrowe odwzorowanie certyfikatu akredytacji i zakresu akredytacji
- w przypadku uzyskania akredytacji na kolejny okres lub zmiany zakresu akredytacji podmiot przekazuje uwierzytelnioną kopię certyfikatu akredytacji wraz z zakresem akredytacji albo ich odwzorowanie cyfrowe
- podmiot prowadzący laboratorium informuje GIS o zmianie danych wpisanych do ewidencji w terminie 7 dni od dnia zdarzenia

Przyjmowanie zgłoszeń przez GIS

GIS po zgłoszeniu laboratorium (30 dni)

- **Przyjęcie zgłoszenia** – jeśli spełnione wszystkie wymagania
- **Zwrot do uzupełnienia** – jeśli są braki → wskazanie braków + 30 dni na poprawki
- **Odrzucenie zgłoszenia** – jeśli braki nie zostały uzupełnione, zgłoszenie było już przyjęte albo jest w trakcie procedury uzupełniania

Zaplanowane funkcjonalności w SEPIS

W przygotowaniu: Zgłoszenie do ewidencji laboratoriów uprawnionych do badań w ramach monitoringu jakości wody - dedykowany moduł „Laboratoria”

- **Centralna ewidencja laboratoriów** – prowadzona na podstawie zgłoszeń (w przyszłości e-usługa dla podmiotów zewnętrznych w e-Sanepid)
- **E-usługa elektronicznego zgłoszenia:**
  - szybkie i przejrzyste wypełnienie wniosku online
  - możliwość wskazania **zakresu badań** prowadzonych w laboratorium
  - podanie **badanych parametrów** oraz stosowanych **metod badawczych**
  - weryfikację wpisów przez GIS
  - przeglądanie danych przez PSSE/GSSE/WSSE – zgodnie z projektowanym przepisem administratorem danych są GIS/PWIS/PPIS/PGIS

Element szerszego procesu **informatyzacji usług związanych z bezpieczeństwem wody**

Dane podstawowe laboratorium

ID laboratorium

10040

Nazwa laboratorium

Laboratorium J.S. Hamilton Poland. Sp. z o.o.

Właściwa SSE

PSSE w Makowie Mazowieckim

Rodzaj laboratorium

Wewnętrzne

Status

A Aktywne

Data zgłoszenia

2025-08-27

Adres laboratorium

Polska, woj. MAZOWIECKIE, pow. makowski, gm Maków Mazowiecki, Maków Mazowiecki ul. Przemysłowa 1, 06-200

Dane kontaktowe

Numer telefonu

5986214521145

Adres e-mail

-

Adres eDoręczenia

-

Dane podmiotu prawnego

Nazwa podmiotu prowadzącego laboratorium

[J.S. HAMILTON POLAND Ltd. Sp. z o.o.](#)

Adres

Polska, woj. MAZOWIECKIE, pow. makowski, gm Maków Mazowiecki, Maków Mazowiecki ul. Przemysłowa 5, 06-200

Akredytacje

Numer akredytacji ↕

Numer wydania ↕

Data wydania akredytacji ↕

Czas trwania akredytacji od ↕

Czas trwania akredytacji do ↕

Załącznik ↕

AB 079

2

2025-05-19

2025-05-19

2029-05-19

 [Klauzula informacyjna - ogólna - RODO.pdf](#)

 [Konfiguracja kolumn](#)

Rekordów na stronie: 10 ▼ 1-1 z 1 < >

Osoby uprawnione do reprezentowania labolatorium

Imię ↕

Nazwisko ↕

Numer telefonu ↕

Email ↕

Adres eDoręczenia ↕

Dane publikowane w BIP (GIS)

- Dane podmiotu prowadzącego laboratorium (nazwa/imię i nazwisko, adres)
- Numer KRS/CEIDG/NIP (jeśli posiada)
- Dane laboratorium (adres, telefon, e-mail)
- Zakres wykonywanych badań wody
- Certyfikat akredytacji wraz z zakresem
- Informacje o udziale w badaniach biegłości / porównawczych
- Numer wpisu do ewidencji
- Data przyjęcia zgłoszenia

lub adres strony internetowej na której są dostępne powyższe dane

Termin: **po raz pierwszy 6 m-c** od dnia wejścia w życie projektu ustawy

Krajowe laboratorium referencyjne

- **Cel:** zapewnienie nadzoru nad jakością wody do spożycia i w kąpieliskach
- **Minister Zdrowia:**
  - wyznacza krajowe laboratoria referencyjne (1 lub więcej)
  - określa **zakres badań**, jakie mają prowadzić
  - decyzja podejmowana jest w **drodze rozporządzenia**
  - kryterium: zdolność laboratorium do wykonywania danych badań

Zadania krajowych laboratoriów referencyjnych

- posiada **akredytację PCA** (ISO/IEC 17025)
- bierze udział w krajowych i międzynarodowych badaniach biegłości
- prowadzi **szkolenia** z nowych metod i procedur badań
- organizuje **badania biegłości i porównania międzylaboratoryjne** (PN-EN ISO/IEC 17043 "Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące kompetencji organizatorów badania biegłości")
- bada **nowe parametry szkodliwe dla zdrowia**
- opracowuje **nowe metody i procedury badawcze**
- wykonuje badania i ekspertyzy jakości wody (spożycie + kąpieliska)
- współpracuje z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami (np. **JRC KE**)
- udostępnia PIS wyniki i dokumenty niezbędne do nadzoru

Rola i uprawnienia krajowego laboratorium referencyjnego

- **Rozstrzyganie rozbieżności:**
  - w wynikach badań jakości wody do spożycia (monitoring, kontrole),
  - w wynikach badań jakości wody w kąpieliskach.
- Realizacja tych zadań **nie wstrzymuje decyzji administracyjnych** wydanych przez organy PIS

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia ...

**w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych w zakresie badań jakości wody
przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz badań jakości wody w kąpieliskach²⁾**

Na podstawie art. 37ak ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416 oraz z 2025 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Krajowymi laboratoriami referencyjnymi w zakresie badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są:

- 1) Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku – właściwy dla badań mikrobiologicznych;
- 2) Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie – właściwy dla badań promieniotwórczości;
- 3) Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu – właściwy dla badań fizykochemicznych i sensorycznych, z wyłączeniem oznaczania pozostałości pestycydów w wodzie przeznaczonej do spożycia;
- 4) Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie – właściwy dla badań oznaczania pozostałości pestycydów.

2. Krajowym laboratorium referencyjnym w zakresie badań jakości wody w kąpieliskach jest dział Laboratoryjny Badań Środowiskowych i Żywności Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie.

WSSE w Krakowie – od 2026 r.
akredytacja radonu i trytu w
wodzie do spożycia

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Stan przygotowań wytypowanych laboratoriów do wdrożenia badań

Związki wymienione w art.25 dyrektywy	WSSE Poznań	WSSE Lublin	WSSE Warszawa	WSSE Kielce	WSSE Gorzów Wlkp.
Chlorany, chloryny	A	A	A	BRAK Walidacja możliwa po zakupie dodatkowego IC. Czas potrzebny na uzyskanie akredytacji to 3 miesiące od daty zakupu sprzętu	A
Uran	A	A	A	BRAK możliwe po zakupie ICP-MS. Czas potrzebny na uzyskanie akredytacji to 3 miesiące od daty zakupu sprzętu	A
HAA	A	A	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości (np. Tusnovics, runda WS 352) przewidziano na IV kwartał 2025 r. Uzyskanie pozytywnych wyników z badań biegłości pozwoli na zgłoszenie oznaczeń do akredytacji. Akredytacja początek 2026 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji IV kwartał 2025 r. Uzyskanie akredytacji 2026 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości IV kwartał 2025 i zgłoszenie do akredytacji. Uzyskanie akredytacji II kwartał 2026 r.
Bisfenol A	A	A	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości oraz akredytację przewidziano w I półroczu 2026 r	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji 2026 r. Uzyskanie akredytacji w III kwartał 2026 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości IV kwartał 2025 i zgłoszenie do akredytacji. Uzyskanie akredytacji II kwartał 2026 r.
Mikrocystyna LR	A	BRAK możliwe do wdrożenia po ewentualnym zakupie LC-MS/MS	Wdrożenie planowane w 2026 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji 2026 r. Uzyskanie akredytacji w III kwartał 2026 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości IV kwartał 2025 i zgłoszenie do akredytacji. Uzyskanie akredytacji II kwartał 2026 r.
PFAS	Metoda opracowana, zwalidowana. Badania biegłości z wynikiem zadowalającym dla 11 związków. Konieczność powtórzenia PT (IV kwartał 2025 r). Akredytacja przewidziana w 2025 r.	A - 17 związków. Konieczność uzyskania akredytacji dla 3 kolejnych substancji. Uzyskanie pełnej akredytacji metody w 2025 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości (Aquacheck, runda 697) przewidziano na IV kwartał 2025 r. Uzyskanie pozytywnych wyników z badań biegłości pozwoli na zgłoszenie oznaczeń do akredytacji. Akredytacja - początek 2026 r.	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji IV kwartał 2025 r. Uzyskanie akredytacji 2026 r.	W trakcie zakupu aparatury. Wplanowana walidacja metody do końca 2025 r. Udział w badaniach biegłości - styczeń 2026 r. Akredytacja - II kwartał 2026 r.

Stan przygotowań wytypowanych laboratoriów do wdrożenia badań

Inne problematyczne związki wymienione w obecnym i w nowym rozporządzeniu	WSSE Poznań	WSSE Lublin	WSSE Warszawa	WSSE Kielce	WSSE Gorzów Wlkp.
Amid kwasu akrylowego	BRAK planowana do wdrożenia i akredytowania w I półroczu 2026 r.	BRAK możliwe do wdrożenia po ewentualnym zakupie LC-MS/MS	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości oraz akredytację przewidziano w I półroczu 2026 r	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji 2026 r. Uzyskanie akredytacji w III kwartał 2026 r.	Brak
Chlorek winylu	BRAK planowana do ponownego wdrożenia i akredytowania w I półroczu 2026 r.	BRAK możliwości określenia terminu wdrożenia	A	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji 2026 r. Uzyskanie akredytacji w III kwartał 2026 r.	A
Epichlorohydryna	BRAK planowana do wdrożenia i akredytowania w I półroczu 2026 r.	BRAK możliwości określenia terminu wdrożenia	A	W trakcie walidacji. Udział w badaniach biegłości i zgłoszenie do akredytacji 2026 r. Uzyskanie akredytacji w III kwartał 2026 r.	A
Pestycydy	A - 39 substancji aktywnych + 15 w trakcie walidacji	A - 37 substancji aktywnych,	A - obecnie 257 substancji aktywnych, planowane do wdrożenia jeszcze 297 związków. Wdrożenie jest uzależnione od zakupu LC-MS/MS	A - 18 substancji aktywnych,	A - 14 substancji aktywnych

Webinar - pobieranie próbek wody do spożycia przez ludzi na oznaczenie PFAS i HAA

← Webinar		
niedz.	pon.	wt.
1 mar	2 08:30 UC-SEPIS Obsługa interwencji (termin do potwierdzenia)	3
8	9 10:00 JN - Wydział koordynacji laboratoriów - pobieranie próbek wody do spożycia przez ludzi na oznaczenie PFAS i HAA	10 09:00 BŻ- żyw nie (pra

Termin spotkania:

09.03.2026 r., godz. 10:00-13:00

Dla kogo:

Spotkanie skierowane jest do wszystkich pracowników laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Organizacyjne:

Nie ma ograniczeń w dostępie do webinaru.

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

